

کوتاه از دیپلماسی

مجید تخت‌روانچی:

بعید می‌دانم ترامپ به سمت اقدام هسته‌ای برود

● **ایسنا:** سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل متحد گفت: «بعید می‌دانم دونالد ترامپ در روزهای پایانی ریاست‌جمهوری‌اش به‌ویژه در موضوع اقدام هسته‌ای نگرانی‌ساز باشد».
مجید تخت‌روانچی درباره تحرکات نظامی آمریکا در منطقه و ابراز نگرانی‌ها درباره احتمال توسل ترامپ به سلاح هسته‌ای تصریح کرد: «رئیس‌جمهور آمریکا در طول این چند سال کارهای عجیب و غریب زیاد داشته و این نگرانی را به وجود آورده است که حتی در چند روز مانده به اتمام ریاست‌جمهوری‌اش هم ممکن است کارهای پیش‌بینی‌نشده‌ای انجام دهد». او افزود: «اما با توجه به فضای کنونی بین‌المللی از جمله در آمریکا درباره تصمیمات و اقدامات احتمالی ترامپ در روزهای پایانی مسئولیتش، شخصا بعید می‌دانم ترامپ به‌ویژه در موضوع اقدام هسته‌ای، نگرانی‌ساز باشد. گرچه به دلیل غیرقابل پیش‌بینی‌بودن او نباید هیچ موضوعی را منتفی دانست؛ ولی او به این سمت نخواهد رفت. اگرچه باید هوشیاری خود را حفظ کنیم».
سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل متحد در گفت‌وگو با سایت شورای راهبردی روابط خارجی در همین حال درباره تحرکات نظامی آمریکا در خلیج فارس گفت: «اینکه شیطنت دیگری صورت گیرد، باید هوشیاری و آمادگی لازم را داشته باشیم؛ البته استنباط شخصی‌ام این است که در این حوزه هم اتفاقی نخواهد افتاد».

اشرف غنی:

امیدوارم گفت‌وگوها میان ایران و آمریکا آغاز شود

● **ایلنا:** رئیس‌جمهور افغانستان گفت: «تحریم‌های آمریکا علیه ایران، روابط تهران و کابل را تحت تأثیر خود قرار داده است. به گزارش سی‌ان‌ان، اشرف غنی گفت: «افغانستان لازم است روابط کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت با ایران داشته باشد؛ اما تحریم‌های آمریکا علیه این کشور، روابط دو کشور را تحت تأثیر خود قرار داده است». او افزود: «امیدوارم گفت‌وگوها میان ایران و آمریکا آغاز شود و این گفت‌وگوها اثرات و نتایج مثبتی برای افغانستان داشته باشد».

واکنش وزارت خارجه به کشتار اخیر داعش در پاکستان

● **ایسنا:** سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه، قتل‌عام ۱۱ نفر از کارگران معدن در ایالت بلوچستان پاکستان به دست گروه تروریستی داعش را محکوم کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه دراین‌باره گفت: «این اقدام جانپیکارانه، یک بار دیگر ضرورت همکاری تمام کشورهای منطقه برای مبارزه با گروه‌های تکفیری و تروریستی را مورد تأکید قرار می‌دهد». خطیب‌زاده در ادامه اظهار کرد: «ضروری است کشورهای جهان اسلام با همکاری یکدیگر تمام مساعی خود را برای ازبین‌بردن بسترهای فکری و تأمین مالی این گروه‌های افراطی و تکفیری متمرکز کرده و از تداوم حمایت این گروه‌ها از سوی کشورهای خاص، با هدف احمای خشونت علیه انسان‌های بی‌گناه از مذاهب و ادیان مختلف، مانعت به عمل آورند».

نماینده روسیه

دیپلماسی عاقلانه در منطقه جایگزین فشار اقتصادی شود

● **ایسنا:** نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی در وین بر به‌کار بستن یک دیپلماسی عاقلانه و استنادانه برای کاهش تنش در منطقه از جمله مسائل ایران تأکید کرد.
میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه، به سازمان‌های بین‌المللی در وین در صفحه توئیترش در واکنش به دیدگاه یک کاربر مبنی بر اینکه «اگر تحریم‌هایی که دولت اوپاما اعمال کرد، منجر به انجام‌شدن توافق هسته‌ای شد، دولت بایدن چگونه می‌تواند بدون چنین اهرم فشاری، محدودیت‌های بیشتری علیه ایران اعمال کند»، گفت: «باسخ ساده است: کاهش تنش در منطقه فقط از طریق دیپلماسی عاقلانه و استاندانه‌ای حاصل می‌شود که باید جایگزین «اهرم فشار اقتصادی» کاملاً شکست‌خورده شود».

کمک بشردوستانه ویتنام به ایران برای مبارزه با کرونا

● **ایرنا:** سفارت جمهوری اسلامی ایران در ویتنام از ارسال کمک‌های بشردوستانه این کشور برای مقابله با ویروس کرونا به ایران خبر داد.
سفارت جمهوری اسلامی ایران در ویتنام اعلام کرد: «در راستای روابط دوستانه و دیرینه جمهوری اسلامی ایران و ویتنام و برای ابراز همدلی و همدردی مردم و دولت ویتنام با ایران به‌ویژه در شرایط شیوع ویروس کرونا در ۱۹ خرداد ماه جاری کمک‌های اهدایی ویتنام شامل ۵۶ کانت ماسک به تهران ارسال شد.
سفارت ایران اعلام زمان دریافت این محموله در تهران را ۲۱ دی اعلام کرد».
به گزارش ایرنا، پیش‌ازاین برخی از کشورها از جمله چین، فرانسه، امارات و کشورهای اروپایی و… کمک‌هایی به ایران برای مقابله با ویروس کرونا ارسال کرده بودند.
همچنین جمهوری اسلامی ایران از زمان شیوع کرونا به کشورهای افغانستان، لبنان، پاکستان، عراق و… کمک‌های بهداشتی ارسال کرده است.

زینب اسماعیلی: امروز مذاکره مهمی در وزارت امور خارجه در جریان خواهد بود.
هیئت‌که از کره جنوبی به تهران آمده‌اند تا موضوع طلب ایران را بررسی و راهی برای بازپرداخت آن پیدا کنند، عصر امروز پای میز مذاکره خواهند نشست تا یکی از سنگ‌های بزرگی را که دونالد ترامپ به چاه رابطه ایران و دیگر کشورها فرو انداخت، دربریاورند.
اگرچه از این مسئله بیش از دو سال می‌گذرد و اگر چه تا ۱۰ روز دیگر دونالد ترامپ بر مسند قدرت در آمریکا نخواهد بود؛ اما سنجی که درون چاه انداخته، به‌راحتی قابل درآوردن نیست؛ حالا حتی اگر مردم آمریکا خواستار عزل فوری او باشند یا ترامپ‌ست‌های تندرو با حمله به کنگره پایه‌های دموکراسی این کشور را به لرزه درآورده باشند، همه اینها برای کره جنوبی به‌عنوان کشوری محتاط و هراسان از اذ دست‌دادن منابع مالی، دلیل نمی‌شود که بدهی‌اش به ایران را پرداخت نکند.
بین هفت تا ۹ میلیارد دلار از محل تجارت ایران با کره جنوبی

پیگیری پرونده ساقط‌کردن هواییماي اوکراینی همچنان ادامه دارد.
دیروز خبر رسید اِوکراین خواهان توضیحات کامل درباره سانحه سقوط هواییماي اوکراینی توسط ایران شده است. این تأکید دوباره بعد از آن انجام می‌شود که پیش‌تر نیز پنج کشوری که اتباع آنها در حادثهٔ ساقط‌کردن هواییمای اوکراینی جان باختند، در بیانیه‌ای خواهان شفافیت ایران درخصوص جزئیات این حادثه شدند. وزارت خارجه کانادا نیز انتقاداتی را

در این زمینه به ایران مطرح کرده بود.
وزارت امور خارجه اوکراین در بیانیه‌ای دراین‌باره اعلام کرد: «از ایران خواسته شده است که توضیح کامل و دقیقی درباره حادثه سقوط هواییمای اوکراینی ارائه کرده و اقدامات لازم برای جلوگیری از حوادث مشابه را انجام دهد». همچنین به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری رویترز، اوکران به همراه افغانستان، بریتانیا، کانادا و سوئد با صدور یک بیانیه مشترک، خواستار توضیحات کامل ایران درباره جزئیات این حادثه شدند. این پنج کشور در بیانیه خود آورده‌اند: «ما ایران را مسئول می‌دانیم که عدالت را درخصوص این حادثه اجرا و به خانواده‌های قربانیان و کشورهای آسیب‌دیده غرامت کامل پرداخت کند». این کشورها همچنین در بیانیه خود از جمهوری اسلامی ایران خواستند تا به‌طور کامل و دقیق درباره این حادثه توضیح دهد و اقدامات مشخصی اتخاذ کند که اطمینان دهد چنین حادثه‌ای هرگز تکرار نخواهد شد. رئیس‌جمهور اوکراین نیز در این بیانیه آورده است: «هیچ تردیدی وجود ندارد که تمام ۱۷۶ نفرشکن این پرواز در نتیجه اصابت دو موشک جان خود را از دست داده‌اند». آخر هفته گذشته نیز مشاور ویژه دولت کانادا مدعی شد میزان غرامت حادثه هواییمای PS۷۵۲ نباید به صورت یک‌جانبه از سوی ایران تعیین شود. رالف گویدل، با اشاره به اینکه ایران به صورت یک‌جانبه حق ارائه پیشنهاد پرداخت غرامت به خانواده کشته‌شدگان پرواز PS۷۵۲ را ندارد، گفت

برای مدتی پوپولیست‌ها و ملی‌گرایان افراطی در برخی از کشورهای جهان اوج گرفتند؛ ترامپ در آمریکا، بوریس جانسون در انگلیس، ژانیر بولسونارو در برزیل، ویکتور اوربان در مجارستان و…؛ اما برای آگاهان سیاسی از همان آغاز مشخص بود که این اوج‌گرفتن‌ها موقتی است و آنان پس از این فراز، نشیبی تاریخی در پیش خواهند داشت و شکست ترامپ را می‌توان نقطه آغاز این نشیب دانست. مردی که با شعار «اول آمریکا» به میدان آمده بود، در انتهای کار وقتی خود را شکست‌خورده انتخابات دور دوم دید، شعار «اول من، بعد آمریکا» را سرلوحه رفتار خود قرار داد! آمده بود تا به ادعای خودش منافع آمریکا را در اولویت قرار دهد؛ اما در برابر ویروس کرونا روتق سبک‌و‌دل خویش و همفکرانش را بر مبارزه علمی با ویروس ترجیح داد و با تفکرات غیرعلمی خود صدها هزار نفر را به کام مرگ کشید و همین امر شکست او را در دور دوم انتخابات تثبیت کرد. بی‌تردید بین ترامپ و پوپولیست‌های قدرت‌گرفته در اروپا و آمریکای جنوبی تفاوت‌های

در این کشور مسدود شده و این اتفاق از آن زمانی رخ داد که دونالد ترامپ، یک سال بعد از خروج از آمریکا دیگر به هیچ‌یک از مشتری‌های نفت ایران ازجمله کره جنوبی معافیت تحریمی نداد. این در حالی بود که کره جنوبی بارها تلاش کرد تا این معافیت را دریافت کند؛ اما این اتفاق رخ نداد. به‌این‌ترتیب مبالغی که از قبل تحریم در این کشور تجارت شده بود، نیز برای ایران غیر قابل دسترسی شد. این اتفاق در حالی رخ داد که بعد از دستیابی به برجام، حجم روابط تجاری ایران با کره به ۱۸ میلیارد دلار هم رسیده بود و سنول یکی از پنج مشتری اول نفت ایران بود. تلاش‌های دیپلماتیک پشت پرده ایران برای آزادکردن این بدهی با استفاده از آن زمانی که به نتیجه نرسید، موضوع به رسانه‌ها درز پیدا کرد. سخنگوی وقت وزارت امور خارجه مبلغ بدهی کره جنوبی را اعلام کرد و مقامات دیگر هم گاه و بی‌گاه از این موضوع گلایه کردند. خرداد گذشته رئیس کل بانک مرکزی نیز برای یافتن راه‌حلی برای موضوع

دیپلماسی

امروز در وزارت امور خارجه انجام می شود

مذاکره در تهران بر سر پول بلوکه‌شده در کره جنوبی

به سنول سفر کرد؛ اما با دامنی پر از گلایه به تهران بازگشت و حتی افشا کرد که «هم‌اکنون ایران هفت میلیارد دلار در کشور کره جنوبی سپرده دارد که طرف کره‌ای به جای پرداخت سود به این سپرده‌ها، هزینه نگهداری آن را نیز از ما می‌گیرد».
آذر سال گذشته نیز نماینده ویژه رئیس‌جمهور کره جنوبی به تهران آمد تا در این زمینه مذاکراتی داشته باشد؛ اما همه گزینه‌هایی که روی میز گذاشته شد، برای گرفتن مجوز از آمریکا به سنول برده و بعد هم نماینده‌ای به واشنگتن منتقل کرد و باز روز از نو و روزی از نو. آمریکا مجوز نداد و کره کور همچنان باقی ماند. در این مدت نه هیئتی رفت و نه هیئتی آمد؛ اما تلاش‌های دیپلماتیک برای بازکردن این کره ادامه داشت. خرید دارو و تجهیزات پزشکی یکی از گزینه‌های مطرح‌شده از سوی ایران بود که آن هم تنها به مبلغی ناچیز از سوی کره جنوبی پرداخت شد که باز اعتراض ایران را برانگیخت؛ اما آخرین تیر ترکش، پرداخت قسط اول خرید واکسن کرونا از کوواکس بود

یک سال بعد از ساقط‌کردن هواییماي اوکراینی

۵ کشور از ایران توضیح خواستند

مبلغ پرداختی باید در روند مذاکره میان کشورهای دخیل مشخص شود. وی همچنین با اشاره به اینکه روند مذاکرات هنوز آغاز نشده است، انتشار مبلغ غرامت در فضای عمومی را «ناپخته» خواند.

این پیام‌ها در حالی صادر می‌شود که اخیرا اعلام شد با پیشنهاد معاونت حقوقی رئیس‌جمهور و تصویب هیئت وزیران، تعیین مبانی حقوقی و میزان خسارات و فراهم‌شدن زمینه پرداخت خسارات جان‌باختگان حادثه سقوط هواییماي اوکراینی صورت گرفت.
روابط‌عمومی معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری اخیرا اعلام کرد: «در ادامه پیگیری‌های مستمر و مؤثر معاونت درباره تعیین مبانی حقوقی قانونی لازم و ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌ها و ارائه پیشنهادهای اجرایی برای پرداخت این خسارات و دلجویی از این خانواده‌ها و تأکید بر ضرورت تأمین فوری اعتبار لازم برای پرداخت این خسارات، نهایتا با پیگیری معاونت حقوقی، اعتبار لازم در آگازین روزهای دی‌ماه سال جاری تأمین گردیده». همچنین اعلام شد پس از تأمین اعتبار،

افول تدریجی پوپولیسم

عطاالله گرامی

زیادی است؛ اما قدر مشترک همه این است که آنان درباره اتحاد جامعه جهانی، مهاجرت و جهانی‌شدن دیدگاهی به‌شدت محافظه‌کارانه دارند و در مسائلی مانند مقررات اقلیمی و محیط زیست سرد و کم‌تحرک هستند و بر منافع کشور خویش بیش از اندازه تکیه می‌کنند؛ اما جهان تغییر کرده و انتظار نسل‌های جدید از سیاست‌مداران این است که انسانیت‌مدار باشند و نژاد و سرزمین را وسیله سرکوب دیگران قرار ندهند. ما در روزگاری به سر می‌بریم که نمی‌توان درباره منافع عمومی بشر و پیمان‌های بین‌المللی، بازیگری محیط زیست و مقررات اقلیمی و… بی‌تفاوت بود و درعین‌حال دم از منافع ملی زد. نزد خردمندان توجه به این امور از منافع ملی جدا نیست. مردم رشدیافته روزگار ما نه‌فقط درباره محیط زیست و مقررات اقلیمی حساس‌اند؛ بلکه حتی فقر و نابرابری، تبعیض نژادی، جنگ و کنشورکشی‌های مهاجرتی‌همین عاملان تنش‌ها و نزاع‌ها هستند. با سنجش کلی تمام غرق‌شدن مهاجران غیرقانونی را در دریا به نظاره بنشینند! بولسونارو می‌تواند ماشین تحریب بره‌های زمین (جنگل‌های آمازون) را که به خاطر جلب رضایت کنشوارزان کار می‌کند، متوقف کند و به ازای آن از جامعه جهانی در خواست کمک کند

پیش از ۵۰ کارشناس و دیپلمات سابق در نامه به رئیس‌جمهور منتخب آمریکا:

روز اول کاری خود به برجام بازگردید

برجام برجام علی‌رغم اعتراض متحدان آمریکا آورده‌اند: «زخمی که آمریکا با این کار به خودش زد، باعث شد این کشور در مسیر ویرانگری قرار گیرد که بازگشت از آن نیز کار ساده‌ای نیست». نامه باشده خاطرنشان می‌کند: «ویکرلد ترامپ شکست خورده است و اکنون شما وظیفه نه‌چندان خوشایند جبران آسیب‌های ایران را پایان دهد. این نامه از سوی افرادی هسته‌ای با دید کینه‌توزی‌های داخلی و همه‌گیری مرگ‌بار کرونا نیز دست‌وپنجه نرم کنید. با وجود این، برای ما واضح و مبهرن است که سراسر‌ترین مسیر، اقدام فوری جهت بازگرداندن آمریکا و ایران به برجام و پایبندی به آن است».

ایسن نامه با بیان این ادعا که برخی از روی خبرخواهی می‌گویند دولت بایدن باید بازگشت آمریکا به میز مذاکره با ایران را به تأخیر بیندازد، می‌افزاید: «استدلال برخی از آنها این است که تحریم‌های ترامپ بهتر نشنا موضوع آمریکا در قبال ایران را تصحیف نکرده، بلکه اهرم فشار واشنگتن در برابر تهران را تقویت کرده است. برخی دیگر نیز معتقدند نباید با بازگشت فوری به میز مذاکره با ایران، در داخل وارد دعواهای سیاسی شد. اما تأخیر ممکن است باعث شود این تصور به وجود بیاید که اقدام ترامپ قانونی بوده و مهر تأیید دولت جدید را نیز دریافت می‌کند. این مسئله می‌تواند آخرین فرصت آمریکا برای توقف سیاست‌های ترامپ را از بین ببرد و پنجره مذاکره با ایران را به‌طور کامل ببندد. این کار می‌تواند ایران را نیز به توسعه هرچه بیشتر برنامه

که حتی کره جنوبی برای این موضوع نیز نیازمند جواب مثبت واشنگتن بود؛ اما جواب واشنگتن از قبل پیدا بود و بی‌معنی‌بودن ادعای تحریم‌نبودن دارو، غذا و تجهیزات پزشکی بیش‌ازپیش هویدا شد. اکنون با آمدن هیئتی از کره جنوبی و مذاکره بر سر چگونگی تعامل مالی و دسترسی ایران به پول خود در این کشور، به نظر می‌رسد اندک بارقه‌ای از امید برای بهبود رابطه به چشم می‌خورد. اگرچه شاید توقیف نفتکش کره جنوبی در تنگه هرمز با همه استدلال به مشکل فنی این نفتکش، در روند این مذاکره خلل ایجاد کند؛ اما آنچه هویداست، این است که اگر نفتکش آنها حق دارد به‌سادگی از تنگه هرمز بگذرد و چرخ تجارت این کشور بچرخد، ایران نیز حق دارد به پول نفت خود دسترسی داشته باشد. اگرچه این دو موضوع از هم جدا هستند و حتما در میز مذاکره به طور جداگانه بررسی خواهد شد. سنول برای بهبود رابطه‌اش با ایران بعد از این چرخ‌فزاری، باید گام‌های مثبت بیشتری بردارد.

پیش از فرارسیدن سالگرد حادثه، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور با جلب نظر دستگاه‌های اجرایی مرتبط، مبانی و میزان پرداخت خسارات را با رعایت عرف و رویه بین‌المللی تعیین و پرداخت بدون تبعیض مبلغ خسارات به بازماندگان جان‌باختگان را به هیئت دولت پیشنهاد کرد. هیئت دولت نیز با توجه به این پیشنهاد در جلسه چهارشنبه ۹۹/۱۰/۱۰ تصویب کرد که خسارات مربوط به جان‌باختگان، بدون هیچ‌گونه تبعیض ناشی از ملیت و تابعیت بر اساس قوانین متبوع و قابل اعمال کشورهای جان‌باختگان، به ورئه و بازماندگان آنها پرداخت شود. در این مصوبه، وزارتخانه راه و شهرسازی موظف شده است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط، ترتیب پرداخت مبلغ ۱۵۰ هزار دلار یا معادل یورویی آن به خانواده و بازماندگان هریک از قربانیان را در اسرع وقت فراهم و مبالغ را بر اساس مستندات به ذی‌نفعان پرداخت کند. همچنین در مصوبه پیشنهادی آمده است که این جبران مانع از پیگیری جنبه کیفری موضوع در مرجع قضائی صلاحیت‌دار نیست. سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت خارجه نیز اخیرا در پاسخ به سوالاتی در ارتباط با آخرین روند پیگیری موضوع سقوط هواییماي اوکراینی گفته بود: «تصمیمی که هیئت دولت در ارتباط با پرداخت دیه گرفت، ناظر بر پرداخت یکسان این دیه به همه قربانیان این هواییماست». وی ادامه داد: «کنته مهم این است که این موضوع دیه و پرداخت آن جایگزین پرونده کیفری که در این زمینه ایجاد شده و در حال پیگیری است، نیست». محمدجواد طریف، وزیر خارجه ایران نیز هم‌زمان با سالگرد این حادثه، روز چهارشنبه در توئییتی نوشت: «با قلب داغدار باد و خاطره قربانیان PS۷۵۲ را گرامی می‌داریم. هیچ چیزی نمی‌تواند جای عزیزان از دست‌رفته را پر کند. ما تنها کاری که می‌توانیم انجام دهیم، این است که مطابق با هنجارهای بین‌المللی غرامت پرداخت و مسئولان این حادثه را باخواست کنیم. عدالت برقرار خواهد شد».

وی‌تردید سیاست‌مداران رشدیافته جهان او را کمک خواهند کرد. مائو سالوینی، معاون نخست‌وزیر و وزیر کشور سابق ایتالیا، به جای اینکه کشتی‌های نجات را متوقف کند، به نظاره‌گر غرق‌شدن مهاجران در آب‌های خروشان باشد، می‌توانست بشردوستانه‌تر رفتار کند و انسان‌بودن نیازمند دلیل نیست، سگدلی به حدی بود که صدای اعتراض پای نیز بلند شد. شکست ترامپ نشان داد که جهان در حال فاصله‌گرفتن از عصر سوبانیت و من‌محوری و در حال روی آوردن به عصر انسانیت و انسان‌محوری است و پوپولیست‌ها و ملی‌گرایان افراطی عوام‌گرا، عوام‌اندیش و اغلب عوام‌فریب در جهان جدید جایگاهی نخواهند داشت. آنان چه بخواهند و چه نخواهند، باید بداندند که جهان از زمان چرچیده‌شدن دیوار برلین از عصر دیوارکشی عبور کرده است و به این دوران باز نخواهد گشت. ما به سوی اتحاد روزافزون بین‌المللی (جنگل‌های آمازون) را که به به سمت برچیده‌شدن مرزها (لغو ویزا و آسان‌شدن مهاجرت) حرکت می‌کنیم.

هسته‌ای خود با هدف تقویت اهرم فشار در برابر آمریکا تشویق کند. در این صورت، اوضاع در همین ابتدای کار دولت جدید، بحرانی می‌شود». این کارشناسان یادآور شده‌اند: «ایران کارت‌های هسته‌ای بسیار زیادی دارد که می‌تواند با آنها بازی کند، از جمله غنی‌سازی در سطوح بالاتر، محدودکردن دسترسی بازرسان آژانس انرژی اتمی و خروج از آب‌پرتی. پس به‌جای احداث رآکتور دست بگذارید و ترغیب جایگاه خود را نادیده ن‌نظاره‌گر باشید، باید برای احیای کانال‌های دیپلماتیک فورا اقدام کنید».
«در روز اول کاری خود، فرمان دونالد ترامپ (سند سیاست امنیت ملی شماره ۱۱) مبنی بر خروج آمریکا از برجام را لغو کرده و خواستار برگزاری نشست کمسیون برجام به‌منظور حل مسائل مربوط به عدم پایبندی به توافق ششود. به‌طور هم‌زمان، منظور باید تحریم‌هایی که واکنش ایران به همه‌گیری کرونا را مختل کرده و هدف از وضع آن محدودکردن گزینه‌های دولت بایدن برای مذاکره با ایران بوده است، لغو‌کند». در پایان نامه باشده آمده است: «بدون تردید، احیای دیپلماسی کار دشواری خواهد بود، اما پنجره نجات برجام تا ابد باز نمی‌ماند. اقدام فوری علاوه بر تضمین منافع ملی آمریکا، باعث می‌شود چالش‌های پیش‌روی دولت شما در درازمدت کاهش یابد».

ادامه از صفحه اول

آلودگی هوای مرگ‌آفرین و اجرانشدن قانون

می‌دانیم موضوع اصلی آلودگی هوا، وجود ذرات معلق در هواست چون ذرات معلق بیشترین تأثیر منفی را بر سلامت افراد به خصوص ایجاد سرطان دارند. مهندس محسن هاشمی‌رفسنجانی، رئیس شورای شهر تهران، آمار دقیق‌تری در جلسه هم‌اندیشی شورای اسلامی شهر تهران ارائه داد. به گفته رئیس شورای شهر تهران سهم کامیون ۳۰٫۱ درصد، تاکسی ۹ درصد، موتور ۲۱ درصد، وانت ۵٫۹ درصد، اتوبوس پنج درصد و سهم خودروهای سواری ۳۷ درصد است. این سهم در تولید ذرات معلق کمتر از ۵٫۲ نیترون سهم خودروها ۱۳ درصد، کامیون ۱۵ درصد و موتورسیکلت‌ها ۱۰ درصد است. با وصف بالا باید دید قانون درباره نحوه جلوگیری از آلودگی هوا چه می‌گوید و اگر این قانون اجرا می‌شد امروزه چه وضعی داشتیم؟ اتومبیل، موتورسیکلت، کارخانه، نیروگاه و کارگاه‌ها در همه کشورها وجود دارند اما هستند کشورهایی که قوانین حاکم بر نحوه کارکرد عوامل مؤثر در تولید هوای آلوده را رعایت می‌کنند

و به همین اعتبار هوای کشورشان با دیگر کشورها متفاوت است. مثلاً در ماده ۸ قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا آمده است: «ساخت و تولید و ورود وسایل نقلیه موتوری و همچنین موتور و سایر قطعات مرتبط با احتراق وسایل نقلیه از قبیل کاربراتور و فیلتر مستلزم رعایت استانداردهای حفاظت محیط زیست می‌باشند» و در ماده ۹ مقرر می‌دارد: «وزارت صنایع موظف است سیاست‌ها و برنامه‌های تولیدی واحدها و شرکت‌های تابعه تولید وسایل نقلیه موتوری خود را به نحوی تنظیم نماید که اولاً، تولید وسایل نقلیه با موتورها و قطعات غیراستاندارد صورت نپذیرد ثانیاً؛ در برنامه‌ریزی ساخت خودروها و برنامه تولید وسایل نقلیه و حمل‌ونقل عمومی را در اولویت قرار دهد ثالثاً؛ طراحی و ساخت اتومبیل‌ها به نحوی صورت گیرد که حتی‌المقدور امکان استفاده از گاز هم وجود داشته باشد». مهم‌تر اینکه در ماده ۱۰ آمده است: «شماره‌گذاری هر نوع وسیله نقلیه موتوری مستلزم رعایت استانداردهای موضوع ماده ۸ این قانون می‌باشند». حال پرسش این است آیا کارخانه‌های تولید خودرو در کشور منطبق با قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا ساخته می‌شوند یا قدرت مدیران کارخانه‌های تولید ماشین بالاتر از قانون است و به سازمان محیط زست اعتنایی ندارند؟ در مورد کارخانه‌ها هم در قانون آمده است: «احداث کارخانجات و کارگاه‌های جدید و توسعه و تعمیر محل و یا خط تولید کارخانجات و کارگاه‌های موجود مستلزم رعایت ضوابط و معیارهای سازمان حفاظت محیط زیست است و در مورد نیروگاه‌ها و پالایشگاه‌ها و کارخانجات پتروشیمی، کارخانجات صنایع نظامی، فرودگاه‌ها و ترمینال‌های بارگیری با رعایت ضوابط و معیارهای سازمان محیط زیست الزامی است» و در ماده ۱۵ به سازمان محیط زیست اجازه داده است کارخانجات و کارگاه‌هایی را که آلودگی آنها بیش از حد مجاز استانداردهای محیط زیست باشد، مشخص کرده و مراتب را با تعیین نوع و میزان آلودگی به صاحبان یا مسئولان کارخانه‌ها و کارگاه‌ها و نیروگاه‌ها ابلاغ خواهد‌کرد تا در مهلت معینی که توسط سازمان با همکاری و مشارکت دستگاه‌های ذی‌ربط تعیین می‌شود، نسبت به رفع آلودگی یا تعطیلی کار و فعالیت، خود تا رفع آلودگی اقدام کنند.آیا سازمان محیط زیست به وظایف اولیه خود عمل کرده است؟ از اتوبان ساوه به طرف تهران، چتری از دود از منطقه رباط کریم به بعد کل فضا را پوشانده و دود ناشی از نیروگاه‌های اطراف تهران تا آسمان بلند است. کاش به فصل پنجم همین قانون در باب مجازات‌ها توجه می‌شد که برای افراد که با وسایل نقلیه موتوری آلوده‌کننده تردد می‌کنند یا صاحبان مسئولان کارخانجات آلوده‌کننده جریمه و مجازات تعیین کرده است.شهرهای بزرگ و کلان‌شهرهایی مثل تهران و اصفهان زیر چتری از مवाद آلاینده به نفس نفس افتاده‌اند درحالی‌که قانون اساسی و قوانین عادی حاکم بر مراکز آلاینده را داریم اما اتفاق و اتحاده مدیران را نداریم. برخی مسئولان به‌صراحت در رسانه ملی اعلام می‌کنند از سوخت مازوت استفاده نمی‌کنیم اما وزیر نفت به صراحت می‌گوید چاره‌ای نداریم و از مازوت استفاده می‌کنیم. سال‌ها پیش نوشتیم برای جلوگیری از مصرف بی‌رویه گاز در مصارف خانگی دولت باید سیستم دروپنجره‌های عادی را به دروپنجره دوجداره تبدیل کند. پیشنهاد دادم هزینه تغییر دروپنجره معمولی به دوجداره از دولت به صورت وام به کارفرمایان که تولیدکننده دروپنجره دوجداره هستند در قبال نصب آن در خانه‌ها پرداخت کند و با تقسیط مبلغ هزینه‌شده وجه آن را در قبوض گاز مصرفی اعمال کنند و مابه‌التفاوت مصرف گاز خانه‌های با پنجره و در معمولی با پنجره و دره‌ای دوجداره را صرف هزینه تغییر کند. با انچه جست‌وجویی در اینترنت تفاوت مصرف مواد سوختی در ایران و دیگر کشورها را می‌توان پیدا کرد که چگونه ثروت ملی با بی‌برنامگی هدر می‌رود و آلودگی سال به سال بیشتر و مرگ‌ومیر و هزینه‌های مربوط به آلودگی هوا افزایش پیدا می‌کند. وقتی قانون رعایت نمی‌شود، قصه پرغم آلودگی هوا هر ساله تکرار می‌شود، تکراری که همه از آن بی‌بیم، بی‌مسئولان قانون را اجرا نمی‌کنند و مردمی که آسیب می‌بینند هر ساله متحمل هزینه‌های بالایی می‌شوند و سرنانه فوت مردم دربی آلودگی هوا سال به سال بیشتر می‌شود؛ باور کنیم قانون برای اجراست نه زینت‌الکتاب قانون.